

ENERGOELEKTRYKA	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-83
	Rozgałęźniki wtyczkowe do 16 A, 250 V	3064-24
		Zamiast BN-74/3064-2 ^o
		Grupa katalogowa 067 ¹

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są rozgałęźniki wtyczkowe, bez specjalnej ochrony zabezpieczającej przed przedostaniem się wody do wnętrza, 2-biegunowe bez styku ochronnego i ze stykiem ochronnym, na prąd znamionowy do 16 A i napięcie znamionowe 250 V, przeznaczone do stosowania w instalacjach domowych i podobnych w warunkach klimatu umiarkowanego.

1.2. Określenia

1.2.1. rozgałęźnik wtyczkowy (rozgałęźnik) — wyrób mający części: wtyczkową i gniazdową połączone trwale ze sobą, umożliwiające połączenie jednego lub kilku odbiorników z gniazdem wtyczkowym.

1.2.2. prąd znamionowy rozgałęźnika — prąd, na który rozgałęźnik jest zbudowany i oznaczony, równy prądowi znamionowemu wtyczki rozgałęźnika.

1.2.3. Pozostałe określenia — wg PN-74/E-93200 p. 1.4.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIA

2.1. Podział

2.1.1. Podział rozgałęźników w zależności od wykonania

— bez wyposażenia — bez wyróżnienia w oznaczeniu,
— z wyposażeniem — Z ŁĄCZNIKIEM ZEGAROWYM, ZE ŚCIEMNIACZEM itp.

2.1.2. Podział rozgałęźników w zależności od klasy chronności odbiorników, do których są przeznaczone

— do odbiorników klasy 0 — DO KL. 0,
— do odbiorników klasy I — DO KL. I,
— do odbiorników klasy II — DO KL. II,
— do odbiorników klasy 0 i II¹⁾ — DO KL. 0/II,
— do odbiorników klasy I i II²⁾ — DO KL. I/II.

¹⁾ Dotyczy rozgałęźników, które oprócz gniazd bez styku ochronnego mają również gniazdo do współpracy tylko z wtyczką płaską 2,5 A do odbiorników klasy II.

²⁾ Dotyczy rozgałęźników, które oprócz gniazd ze stykiem ochronnym mają również gniazdo do współpracy tylko z wtyczką płaską 2,5 A do odbiorników klasy II.

2.1.3. Podział rozgałęźników w zależności od rodzaju gniazda wtyczkowego

— z pojedynczym gniazdem wtyczkowym — bez wyróżnienia w oznaczeniu,

— z wielokrotnym gniazdem wtyczkowym — n, n-oznacza liczbę wtyczek, które mogą być jednocześnie przyłączone do gniazda.

2.2. Oznaczenie

2.2.1. Sposób budowy oznaczenia. Oznaczenie powinno zawierać co najmniej:

- a) część słowną ROZGAŁĘŹNIK,
- b) symbol oznaczenia wykonania wg 2.1.1,
- c) symbol oznaczenia klasy ochronności odbiorników wg 2.1.2,
- d) prąd znamionowy,
- e) napięcie znamionowe,
- f) symbol rodzaju gniazda wtyczkowego wg 2.1.3,
- g) symbol liczby biegunów,
- h) prądy znamionowe gniazd,
- i) numer normy.

2.2.2. Przykład oznaczenia rozgałęźnika z łącznikiem zegarowym, do odbiorników klasy I i II, na prąd znamionowy 10/16 A i napięcie znamionowe 250 V, z trzykrotnym gniazdem wtyczkowym: z dwoma gniazdami 2-biegunowymi ze stykiem ochronnym na prąd znamionowy 10/16 A i jednym gniazdem 2-biegunowym bez styku ochronnego na prąd znamionowy 2,5 A przeznaczonym do współpracy tylko z wtyczką płaską 2,5 A do odbiorników klasy II:

ROZGAŁĘŹNIK Z ŁĄCZNIKIEM ZEGAROWYM DO KL. I/II
10/16-250 2x2P+Z-10/16 + 2P-2,5 BN-83/3064-24

3. WYMAGANIA

3.1. Prąd znamionowy. Rozgałęźniki powinny być wykonywane na prądy znamionowe: 2,5; 6; 10; 10/16 A. Prąd znamionowy rozgałęźnika nie powinien być mniejszy od prądu znamionowego każdego z gniazd rozgałęźnika.

3.2. Napięcie znamionowe. Rozgałęźniki powinny być wykonywane na napięcie znamionowe izolacji 250 V

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Elektrotechnicznego POLAM-ELGOS
Ustanowiona przez Dyrektora Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego POLAM dnia 30 grudnia 1983 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1984 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 3/1984 poz. 6)

3.3. Główne wymiary. Wymiary gniazd — wg BN-74/3064-18 lub BN-81/3064-30 — w zakresie gniazd przenośnych.

Wymiary wtyczki rozgałęźnika — wg BN-74/3064-20 lub BN-74/3064-21

3.4. Masa. Rozgałęźniki wraz z przyłączonymi odbiornikami nie powinny nadmiernie obciążać gniazd wtyczkowych stałych. Wymaganie uważa się za spełnione, jeżeli masa rozgałęźnika nie przekracza 400 g.

3.5. Budowa. Rozgałęźniki powinny być wykonywane jako nierozbieralne.

3.6. Wyposażenie — wg norm przedmiotowych.

3.7. Cechowanie. Rozgałęźniki powinny, w sposób trwały i czytelny, mieć co najmniej następujące oznaczenia.

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) prąd znamionowy,
- c) napięcie znamionowe.

Prąd znamionowy i napięcie znamionowe można podawać w jednej z następujących postaci:

$$10/16 \text{ A } 250 \text{ V} \text{ lub } 10-16/250 \text{ lub } \frac{10-16}{250}$$

W przypadku rozgałęźników z gniazdem wielokrotnym liczbę określającą prąd znamionowy należy poprzedzić symbolem ϵ .

Oznaczenia wg poz. a) ÷ c) powinny być umieszczone w miejscu widocznym na części wtyczkowej.

3.8. Pozostałe wymagania — wg PN-74/E-93200 p. 3.2 ÷ 3.15, 3.17.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

Pakowane, przechowywanie i transport — wg PN-78/E-06300.23.

5. BADANIA

5.1. Program badań — wg tabl. 1.

Tablica 1

Lp.	Rodzaje badań	Zakres badań		Wymagania wg		Opis badań wg	
		pełne	niepełne	niniejszej normy	PN-74/E-93200	niniejszej normy	PN-74/E-93200
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Ogłędziny	+	+	3.1, 3.2, 3.5, 3.7	3.2÷3.4, 3.10, 3.11, 3.17	5.5.1	—
2	Sprawdzenie wymiarów	+	+	3.3	3.2	5.5.2	—
3	Sprawdzenie masy	+	—	3.4	—	5.5.3	—
4	Sprawdzenie bezpieczeństwa dotyku	+	—	—	3.3, 3.4	—	5.4.4
5	Sprawdzenie odporności na wilgoć i przedostanie się wody do wnętrza	+	—	—	3.5, 3.6	—	5.4.5
6	Sprawdzenie oporu izolacji	+	—	—	3.5	—	5.4.6
7	Sprawdzenie wytrzymałości elektrycznej	+	+	—	3.6	—	5.4.7
8	Sprawdzenie nagrzewania się części wiodących prąd	+	—	—	3.7	—	5.4.8
9	Próba zdolności łączeniowej	+	—	—	3.8	—	5.4.9
10	Próba trwałości	+	—	—	3.9	—	5.4.10
11	Sprawdzenie siły wyciągania wtyczki z gniazda	+	—	—	3.11.6	—	5.4.11
12	Próba odporności na uderzenia w bębnie obrotowym	+	—	—	3.12	5.5.4	—
13	Próba odporności na podwyższoną temperaturę	+	—	—	3.13	—	5.4.16
14	Sprawdzenie odstępów izolacyjnych	+	—	—	3.11.2	—	5.4.17
15	Sprawdzenie odporności na starzenie	+	—	—	3.15	—	5.4.18
16	Próba odporności części izolacyjnych na zar	+	—	—	3.15	—	5.4.19
17	Próba odporności części stalowych na korozję	+	—	—	3.17	—	5.4.21

5.2. Pobieranie próbek do badań pełnych. Do badań pełnych należy pobrać sposobem losowym próbkę o liczności wg tabl. 2.

Tablica 2

Rodzaje badań	Liczność próbki	
	w przypadku oceny nowych konstrukcji	w pozostałych przypadkach
wg p. 5.5.1 ÷ 5.5.4 i wg PN-74/E-93200 p. 5.4.4 ÷ 5.4.7, 5.4.11	3	3
wg PN-74/E-93200 p. 5.4.17 ÷ 5.4.19, 5.4.21	3	3
Ewentualne powtórzenie badań	—	3
Łącznie	6	9

5.3. Kontrola jakości — wg PN-74/E-93200 p. 5.2. Wadliwość dopuszczalna w_2 — wg tabl. 3.

Tablica 3

Rodzaje wymagań	Wadliwość dopuszczalna w_2 , %
— wymagania podane w PN-74/E-93200 p. 3.6 sprawdzane próbą wg 5.4.7 ww. normy	0,065
— wymagania podane w 3.1, 3.2 oraz w PN-74/E-93200 p. 3.2 ÷ 3.4, 3.11.10, 3.11.11 sprawdzane próbą wg 5.5.1 — wymagania podane w 3.3 oraz w PN-74/E-93200 p. 3.2 sprawdzane próbą wg 5.5.2	2,5
— wymagania podane w 3.7 sprawdzane próbą wg 5.5.1	6,5

5.4. Ogólne warunki wykonywania badań — wg PN-74/E-93200 p. 5.3.

W celu doprowadzenia napięcia do rozgałęźnika należy stosować gniazdo wtyczkowe stałe 10/16 A 250 V wg BN-74/3064-18.

W przypadku rozgałęźników z gniazdem wielokrotnym, badanie należy wykonać na każdym gnieździe wtyczkowym oddzielnie.

5.5. Opis badań

5.5.1. Oględziny polegają na sprawdzeniu niezbrojonym okiem, czy spełnione są wymagania wg 3.1, 3.2, 3.5, 3.7 i PN-74/E-93200 p. 3.2 ÷ 3.4, 3.10, 3.11, 3.17, których spełnienie można sprawdzić przez oględziny lub próbę ręczną bez użycia narzędzi i przyrządów pomiarowych.

5.5.2. Sprawdzenie wymiarów — wg PN-74/E-93200 p. 5.4.2 z uwzględnieniem wymagań wg 3.3.

5.5.3. Sprawdzenie masy polega na sprawdzeniu za pomocą wagi, czy spełnione jest wymaganie wg 3.4.

5.5.4. Próba odporności na uderzenia w bębnie obrotowym — wg PN-74/E-93200 p. 5.4.15.3.

Liczba upadków powinna wynosić:

- 1000, jeżeli masa wyrobu nie przekracza 100 g.
- 500, jeżeli masa wyrobu jest większa od 100 g, lecz mniejsza od 200 g.
- 100, jeżeli masa wyrobu jest większa od 200 g, lecz mniejsza od 400 g.

5.6. Ocena wyników badań — wg PN-74/E-93200 p. 5.5.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Elektrotechnicznego POLAM-ELGOS, Czechowice-Dziedzice.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-74/3064-24

- a) rozszerzono asortyment wyrobów,
- b) wprowadzono podział.

3. Normy związane

PN-78/E-06300.23 Wyroby elektroinstalacyjne do użytku domowego i podobnego. Wymagania i badania podstawowe. Pakowanie, przechowywanie i transport

PN-74/E-93200 Sprzęt elektroinstalacyjny. Gniazda wtyczkowe i wtyczki na napięcia do 380 V do użytku domowego i podobnego. Wymagania i badania

BN-74/3064-18 Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Wtyczki 2-biegunowe 10 i 10/16 A, 250 V do przyrządów klasy 0 i klasy I

BN-74/3064-20 Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Wtyczki 2-biegunowe 6, 10 i 10/16 A, 250 V do przyrządów klasy 0 i klasy I

BN-74/3064-21 Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Wtyczki 2-biegunowe 2,5 i 10/16 A, 250 V do przyrządów klasy II

BN-81/3064-30 Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Gniazda wtyczkowe 2-biegunowe 2,5 A, 250 V

4. Symbol wg SWW — 1131-233.

5. Autor projektu normy — mgr inż. Tadeusz Szprycha — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Elektrotechnicznego POLAM-ELGOS w Czechowicach-Dziedzicach.